

Un «rei d'Orient» que els holandesos podrien haver importat des d'Alacant

Autor: Manuel Lillo i Usechi
Data de publicació: 05-01-2024

La llegenda de Sinterklaas, transformat pels nord-americans en Santa Claus, té un origen alacantí segons diverses versions.

Ara que s'apropa l'arribada dels Reis d'Orient és habitual que a Alacant es recorde una de les llegendes més recòndites, però encara rescatades per alguns estudiosos, relacionades amb la ciutat i les festes de Nadal.

Sant Nicolau, patró d'Alacant des del segle XIII, podria ser l'origen de la festa que els holandesos celebren amb Sinterklaas, una mena de Pare Noel que els immigrants dels Països Baixos van exportar als Estats Units perquè els nord-americans, després de segles d'assimilació cultural, convertiren en l'actual Santa Claus.

La festa neerlandesa de Sant Nicolau se celebra durant la vigília del dia dedicat a aquest sant, marcat al calendari en la jornada del 6 de desembre, quan un personatge llegendari amb barba blanca i frondosa porta regals als xiquets. Aquest personatge, que arriba en vaixell, procedeix «des d'Espanya» segons la llegenda del país europeu, tot i que l'origen exacte podria estar en la ciutat d'Alacant.

Sinterklaas visita Alacant als anys seixanta / Copy Germans Garcia, Arxiu Municipal d'Alacant.

Els arguments que enforteixen aquesta teoria es deuen al fet que, segons la tradició, el vaixell que arribava als Països Baixos ho feia carregat de taronges, mandarines i dolços. Les fruites citades fan pensar en la possibilitat que el punt de partida siga un port valencià. I el d'Alacant, en concret, va ser un dels més destacats a partir del segle XVII amb l'exportació de safrà i de fruits com ara el raïm i altres productes de l'horta, en relació constant amb els Països Baixos arran de la Pau de Westfàlia, signada el 1648 i que va suposar la independència definitiva de les Províncies Unides,

distinció colonial que rebien els Països Baixos per part dels espanyols.

«Per això no és desbaratat situar en Alacant la procedència del vaixell», diu Manel Biosca, periodista i un dels alacantins que més ha aprofundit en aquesta llegenda i que destaca, també, la tradició marinera de la festivitat de Sant Nicolau.

La tradició, present des de fa segles i no exempta de problemes degut al rebuig que els protestants acostumen a tindre sobre les figures dels sants, s'ha mantingut inalterable amb el pas dels anys. També s'ha celebrat parcialment a Alacant, quan les colònies d'holandesos establertes al llarg de la història han promogut aquesta festa de la qual queden testimonis visuals i personals com el del mateix Biosca, qui la va presenciar de xiquet i recorda xiquets de pell especialment blanca al costat de Sinterklaas parlant en un idioma que desconeixia. La mateixa premsa neerlandesa també en parlava.

Cartell dissenyat per Manel Biosca i difós per Acció Cultural.

Actualment aquesta llegenda ha quedat ben amagada a Alacant. Alguns mitjans la recorden anualment per inèrcia, tot i que sense massa soroll. Aquest desembre Acció Cultural, amb un cartell dissenyat precisament per Biosca, va recordar aquesta tradició per a reivindicar-la i posar Alacant en el mapa de les festivitats europees durant aquestes etapes de l'any. I és que la invisibilitat és tal que entre bona part dels neerlandesos hi ha la creença que l'origen del vaixell amb què arriba cada any Sant Nicolau des de fa segles és la ciutat de Madrid.

Manuel Lillo i Usechi

Podeu llegir l'article original a través del següent enllaç:

<https://www.diarilaveu.cat/cultura/un-rei-dorient-que-els-holandesos-podrien-haver-importat-des-dalacant-521573/>